

Ще однією безперечною перевагою NetOp School є вбудований модуль тестування з автоматичним підрахунком балів. Тестовий редактор NetOp School дозволяє створити тести з десятьма типами завдань: «Питання-відповідь», «Список, що випадає», «Множинний вибір» з вибором однієї правильної відповіді, «Множинний вибір» з вибором кількох правильних відповідей, «Закінчення тексту», «Підібрати малюнок», «Підібрати текст», «Розташувати у правильному порядку», «Есе», «Ярлик для малюнка». У будь-який момент заняття викладач може здійснити контроль знань як окремого слухача, так і всієї групи. Поки слухачі відповідають на питання, викладач може відстежувати виконання тесту кожним з них у режимі реального часу.

Отже, використання NetOp School під час проведення занять з функціонального навчання з питань цивільного захисту дозволяє підвищити їх динамічність та наочність, забезпечити диференційований підхід до слухачів та істотно знизити втрати навчального часу на організаційні заходи внаслідок автоматизації функцій моніторингу, управління та контролю.

Головня О.В., майстер виробничого навчання циклу практичної підготовки обласних та м. Черкаси курсів удосконалення керівних кадрів 2-ї категорії НМЦ ЦЗ та БЖД Черкаської області

ШЛЯХИ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ ПЕДАГОГА

Ефективність педагогічної діяльності працівників мережі навчально-методичних центрів цивільного захисту та безпеки життєдіяльності залежить від їх професіоналізму, який забезпечується високорозвиненою професійною компетентністю. Особливість викладацької діяльності обумовлює важливість психологічної складової професійної компетентності. Зокрема актуальним є вивчення основних психологічних особливостей професійної компетентності педагогічних працівників. Професійна діяльність фахівців цивільного захисту є складною, багатогранною та поліфункціональною. Вона вимагає високого рівня професіоналізму, фахової майстерності, інтелектуальних якостей і здібностей, особливо в сучасних умовах ускладнення завдань, які ставляться перед працівниками Державної служби України з надзвичайних ситуацій.

Поняття «компетентність» (лат. *competens* – відповідний, здібний) означає володіння знаннями та досвідом у певній галузі. У період підвищення своєї компетентності педагог усе більше уваги починає приділяти процесу навчання, методам його вдосконалення. Разом зі зростанням професійної майстерності з'являється потреба в осмисленні й аналізі власної діяльності, більш глибокій педагогічній оцінці результатів навчання як керівників, так і відповідальних за цей напрям діяльності фахівців.

Компетентність проявляється у наступному:

- готовності педагога до інноваційної діяльності;
- здатності до подальшого власного самовдосконалення.

Під професійною компетентністю педагога розуміють його особистісні можливості, які дозволяють йому самостійно й ефективно реалізовувати цілі педагогічного процесу. Для цього потрібно знати педагогічну теорію, уміти застосовувати її у практичній діяльності.

Педагогічна компетентність педагога – це єдність його теоретичної та практичної готовності до здійснення педагогічної діяльності, це базова характеристика діяльності спеціаліста; вона включає як змістовий (знання), так і процесуальний (уміння) компоненти і має головні суттєві ознаки, а саме: мобільність знань, гнучкість методів професійної діяльності та критичність мислення. На цій основі запропоновано розуміння професійно-педагогічної компетентності [1].

Основними структурними елементами педагогічної компетентності є:

- теоретичні педагогічні знання;
- практичні вміння;
- особистісні якості педагога.

Теоретичні педагогічні знання передбачають зміст психолого-педагогічних знань, які визначені навчальними програмами.

Зміст теоретичної готовності педагога виявляється в узагальненому умінні педагогічно мислити, що передбачає наявність у педагога аналітичних, прогностичних, проєктивних, а також рефлексивних умінь.

Педагогічні уміння – це сукупність послідовно розгорнутих дій, що ґрунтуються на теоретичних знаннях. Частина цих дій може бути автоматизованою (навички).

Аналітичні уміння передбачають уміння аналізувати педагогічні явища; осмислювати роль кожного елемента у структурі цілого і у взаємодії з іншими.

Знаходити в педагогічній теорії положення, висновки, закономірності; правильно діагностувати педагогічне явище; знаходити способи оптимального вирішення педагогічних завдань.

Прогностичні уміння передбачають управління педагогічним процесом; чітку уяву свідомості викладача, педагогічне прогнозування результатів педагогічного процесу; оволодіння прогностичними методами, висування гіпотез тощо.

Проєктивні уміння забезпечують конкретизацію цілей навчання та виховання і поетапну їх реалізацію.

Рефлексивні вміння передбачають здійснення педагогом контроль-но-оцінювальної діяльності, спрямованої на себе, на осмислення і аналіз власних дій.

Зміст практичної готовності педагога відображається у зовнішніх (предметних) уміннях, тобто в діях, які можна спостерігати. До них належать організаторські й комунікативні уміння.

Організаторські уміння передбачають залучення тих, хто навчається, до різних видів діяльності й організацію діяльності колективу, яка перетворює його із об'єкта в суб'єкт виховання. Організаторські уміння педагога бувають мобілізаційними, інформаційними, розвивальними і орієнтаційними.

Мобілізаційні уміння педагога обумовлені привертанням уваги слухачів і розвитком у них стійких інтересів до навчання, праці та інших видів діяльності.

Основним напрямом удосконалення рівня професійної компетентності педагога є професійне самовдосконалення шляхом цілеспрямованої самоосвітньої діяльності. Самоосвіта педагога є основною формою підвищення професійної педагогічної компетентності, яка складається з удосконалення знань та узагальнення педагогічного досвіду шляхом цілеспрямованої самоосвітньої роботи [2].

Важливим елементом планування самоосвіти, на мій погляд, є застосування на практиці методичних посібників «Поради викладачу навчально-методичного центру цивільного захисту» та «Поради майстру виробничого навчання курсів цивільного захисту», виданих за авторства С.І. Осипенка.

Механізм самоосвіти – це самоформування (яким я себе зроблю, яким я себе уявляю). Самоосвіта – це усвідомлений рух від: «Я» РЕАЛЬНЕ – «Я» ІДЕАЛЬНЕ – «Я» СФОРМОВАНЕ. Таким чином, творчо працюючи, педагог сам створює свій особливий імідж. Імідж, який сприймається, – це той образ, який бачать інші. Частіше бажаний імідж формується згідно із соціально прийнятою моделлю педагога-майстра [3].

Модель педагога-майстра:

<p>Професійність</p> <ul style="list-style-type: none">• Знання теми (педагог повинен вільно і гучно оперувати інформацією, бачити зв'язок у складній структурі доказів, уміти легко подавати слухачам знання і націлювати їх на оволодіння ними);• Розумна вимогливість (дисципліна);• Педагогічний такт (створення толерантних стосунків);• Педагогічне передбачення (уміння визначити можливі утруднення);• Інноваційність науково-педагогічного мислення	<p>Особисті якості:</p> <ul style="list-style-type: none">• Високий рівень соціальної відповідальності;• Прагнення до самоосвіти (тісно пов'язане із зацікавленістю педагога, нахнення до роботи, що, у свою чергу, підвищує емоційно-вольовий вплив педагога на слухачів);• Духовна культура, справжня інтелігентність;• Гуманність, оптимізм;• Критичність і самокритичність;• Креативність мислення
---	--

Компетентності	Творчі якості
<ul style="list-style-type: none">• Інтелектуальна компетентність (наукові знання);• Психологічна компетентність;• Управлінська компетентність (базові вміння);• Мотиваційна компетентність;• Проективна компетентність;• Методична компетентність	<ul style="list-style-type: none">• Креативність (здатність виробляти нові ідеї);• Інтуїція (виявлення суттєвості);• Дивергентність (здатність мати декілька підходів до вирішення однієї проблеми);• Оригінальність (наявність творчої уяви до підходу);• Асоціативність (вміння проводити аналогію)

Таким чином, основними шляхами розвитку педагогічної компетентності педагога є:

- самоосвіта та підвищення кваліфікації;
- дослідницька діяльність;
- інноваційна діяльність, застосування новітніх педагогічних технологій;
- робота в методичних об'єднаннях (комісіях), творчих групах;
- різноманітні форми педагогічної підтримки;
- активна участь у педагогічних конкурсах;
- розповсюдження, пропаганда власного педагогічного досвіду.

Давня мудрість говорить: «Хто стоїть на місці, той відстає». А хто не хоче відставати, мусить рухатися вперед і не зупинятися, досягнувши вершини, а підійматися вище. У цьому й полягає основна місія сучасного педагога.

ЛІТЕРАТУРА

1. Педагогічна майстерність : підручник / І.А. Зязюн, Л.В. Крамущенко, І.Ф. Кривонос та ін.; за ред. І.А. Зязюна. – 3-тє вид., допов. і переробл. – К.: СПД Богданова А.М., 2008. – 376 с.
2. Удосконалення педагогічної майстерності в умовах особистісно-зорієнтованої освіти : модульний посібник / автори-упорядники: П.І Матвієнко, Н.І. Білик, О.О. Новак. – Полтава: ПОІППО, 2006. – 292 с.
3. Роменець В.А. Психологія творчості: навчальний посібник / В.А. Роменець. – 2-е вид., доп. – К.: Либідь, 2001.– 288 с.
4. Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи: Бібліотека з освітньої політики / під заг. ред. О. В. Овчарук. – К. : « К.І.С.», 2004. – 112 с.
5. Як стати майстерним педагогом: навчально-метод. посіб. / за ред. Л.І. Даниленко. – К.: ТОВ «Етіс плюс», 2007. – 184 с.

Ковалевська Т.М., викладач кафедри наглядово-профілактичної діяльності факультету цивільного захисту Національного університету цивільного захисту України;

Данілін О.М., кандидат технічних наук, начальник кафедри наглядово-профілактичної діяльності факультету цивільного захисту Національного університету цивільного захисту України;

Савченко О.В., кандидат технічних наук, старший науковий співробітник, заступник начальника кафедри наглядово-профілактичної діяльності факультету цивільного захисту Національного університету цивільного захисту України;

Отрош Ю.А., кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри наглядово-профілактичної діяльності факультету цивільного захисту Національного університету цивільного захисту України

ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ПРАВОВОЇ ОСВІЧЕНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ СЛУЖБИ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

Правова освіченість – це наявність у особи сукупності правових та професійних знань, правових установок, поглядів, переконань, які надають їй можливість правильно зрозуміти роль права та законодавства як регулятора суспільних відносин, міри свободи, справедливості, захисту прав, свобод і законних інтересів громадян.

Правова освіченість проявляється передусім у тому, що особа знає свої конституційні права та обов'язки і відповідно до цього обирає той чи інший варіант правомірної поведінки та виконує свої функціональні обов'язки в рамках правового поля.

Згідно ст. 68 Конституції України кожен громадянин зобов'язаний неухильно дотримуватися Конституції України та законів України, не посягати на права і свободи, честь та гідність інших людей, а незнання законів не звільняє особу від юридичної відповідальності [1]. Отже, незважаючи на стать і вік, соціальне становище, кожний громадянин повинен бути освіченим у правових питаннях, що допоможе йому захистити себе від порушення особистісних прав, свобод та інтересів.

Високий рівень правової освіченості є необхідною складовою успішного виконання своїх функціональних обов'язків майбутніми фахівцями служби цивільного захисту, діяльність яких спрямована на захист населення, територій, навколишнього природного середовища та майна від надзвичайних ситуацій шляхом запобігання таким ситуаціям, ліквідації їх наслідків і надання допомоги постраждалим у мирний час та в особливий період [2].

Правові норми висувають підвищені вимоги до поведінки майбутніх фахівців служби цивільного захисту в процесі виконання ними своїх службових обов'язків. Такий стан визначається особливим характером діяльнос-